

ŠEIMOS BIBLIJA

ŠEIMOS BIBLIJA

NAUJASIS IR SENASIS TESTAMENTAI

Ekumeninis leidimas

Iliustruota daugiau nei devyniais
šimtais gražiausių graviūrų

Senąjį Testamentą iš hebrajų ir aramėjų
kalbų vertė prelatas prof. Antanas Rubšys

Naująjį Testamentą iš graikų kalbos
vertė kun. Česlovas Kavaliauskas

ADOMO IR IEVOS IŠVARYMAS IŠ EDENO

SENASIS TESTAMENTAS

Senasis Testamentas (gr. *palaia diathēkē*, lot. *vetus testamentum*) – knygų rinkinys, krikščionių perimtas iš hebrajų tradicijos.

Hebrajų tradicijoje trisdešimt devynios *Biblijos* knygos skirstomos į tris grupes: a) **Torà** (hebr. *tōrāh* „teisynas“) – *Pradžios, Išėjimo, Kunigų, Skaičių* ir *Pakartoto Įstatymo knygos*; b) **Pranašai** (hebr. *nebíʾīm*), tarp jų **Pirmieji**, arba **Ankstyvieji, pranašai** (hebr. *nebíʾīm riʾšōnīm*) – *Jozuės ir Teisėjų knygos, Samuelio pirma, Samuelio antra, Karalių pirma ir Karalių antra knyga, Paskutiniai, arba Vėlyvieji, pranašai* (hebr. *nebíʾīm ʾaharōnīm*) – *Izaijo, Jeremijo, Ezechiello knygos* ir **Dvylika** [pranašų] (hebr. šėnėjim ʾāsār) – *Ozėjo, Joelio, Amoso, Abdijo, Jonos, Michėjo, Nahumo, Habakuko, Sofonijo, Agėjo, Zacharijo bei Malachijo knygos*; c) **Raštai** (hebr. *ketubīm*) – *Psalmynas, Patarlių, Jobo, Giesmių giesmės, Rūtos, Raudų, Mokytojo, Esteros, Danieliaus, Ezros, Nehemijo knygos, Metraščių pirma ir Metraščių antra knyga*.

Ekumeniniame *Šventojo Rašto* leidime keturiasdešimt aštuonios *Senjojo Testamento* knygos suskirstytos pagal XVI a. susiformavusią krikščionių tradiciją: a) **Penkiaknygė** – *Pradžios, Išėjimo, Kunigų, Skaičių, Pakartoto Įstatymo knygos*; b) **Istorinės knygos** – *Jozuės, Teisėjų ir Rūtos knygos, Samuelio pirma, Samuelio antra, Karalių pirma, Karalių antra, Metraščių pirma ir Metraščių antra knyga, Ezros, Nehemijo, Esteros knygos*; c) **Išminties knygos** – *Jobo knyga, Psalmynas, Patarlių, Mokytojo, Giesmių giesmės knygos*; d) **Pranašų knygos** – *Izaijo, Jeremijo, Raudų, Ezechiello, Danieliaus, Ozėjo, Joelio, Amoso, Abdijo, Jonos, Michėjo, Nahumo, Habakuko, Sofonijo, Agėjo, Zacharijo ir Malachijo knygos*. Į atskirą bloką išskirtos **Antrojo kanono**, arba **Deuterokanoninės**, knygos – *Tobito ir Juditos knygos, graikiškoji Esteros knyga, Makabiejų pirma ir Makabiejų antra knyga, Išminties, Siracido, Barucho knygos* ir *Danieliaus knygos* graikiškieji skyriai.

Hebrajiškuose X a. rankraščiuose *Senjojo Testamento* tekstą pradėta dalyti į eilutes, o lotyniškame 1206 m. rankraštyje – į skyrius.

Senajame Testamente užrašytas Dievo apreiškimas pirmiausia skirtas senosios Sandoros tautai, tačiau iš hebrajų paveldėjusiems krikščionims jis įgyja naują prasmę ir tampa tarsi nauja knyga.

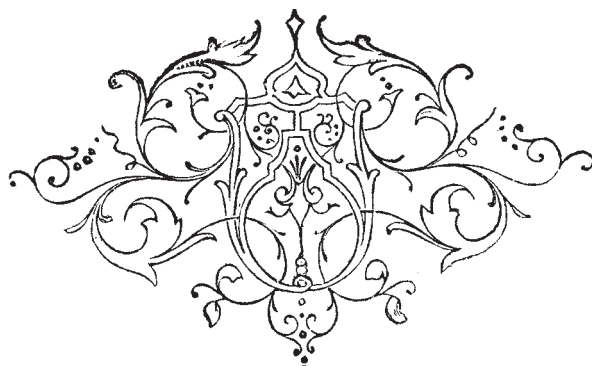
MOZĖ NUSILEIDŽIA NUO SINAJAUS KALNO (iš 32,15–16)

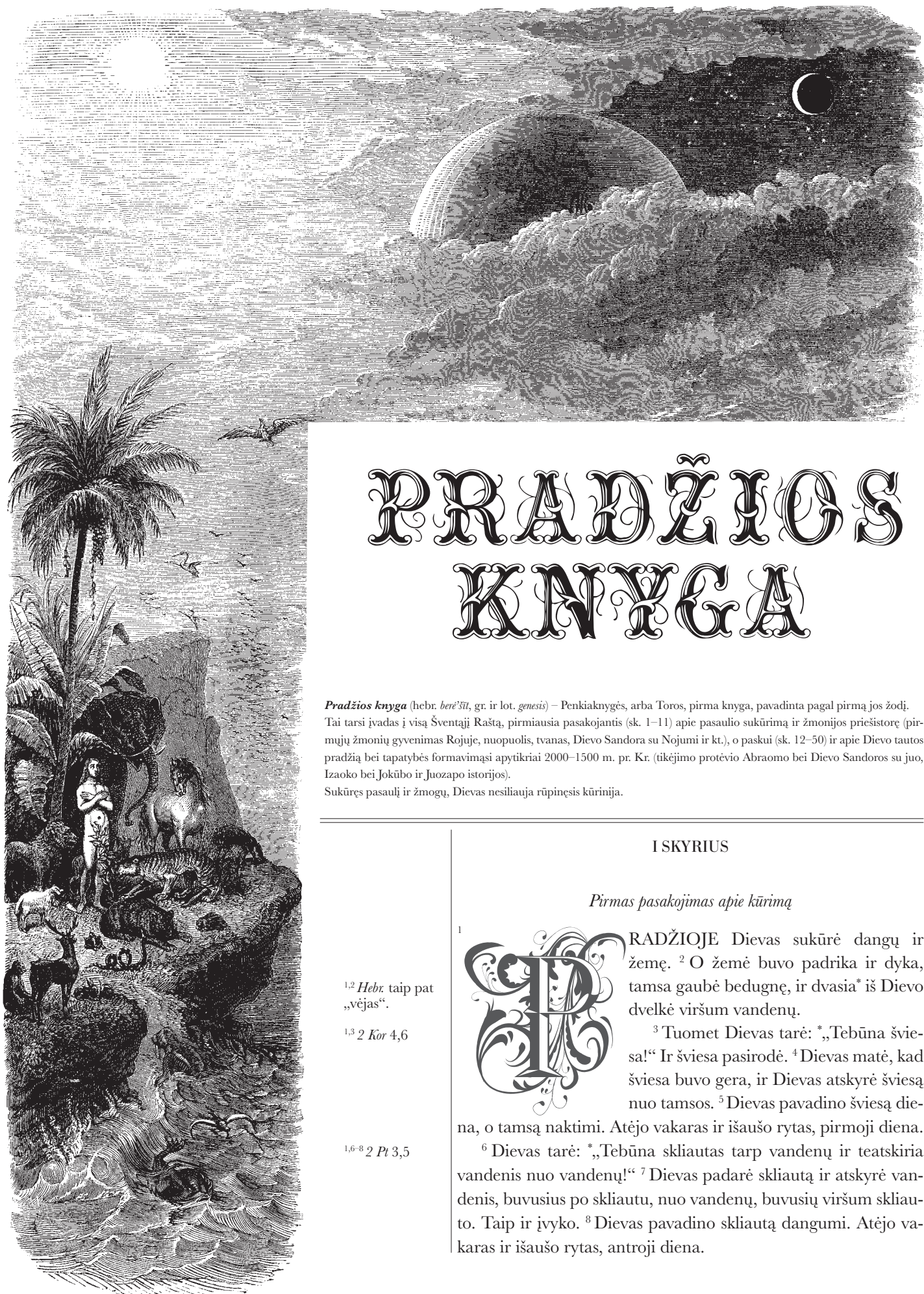
RENKI AKNYGĖ

Penkiaknygė (gr. *pentateuchos*, lot. *pentateuchus*) krikščionių tradicijoje arba Tora (hebr. *tōrah* „teisynas“)
hebrajų tradicijoje – *Šventojo Rašto* pirmų penkių knygų (*Pradžios*, *Išėjimo*, *Kunigų*, *Skaičių* ir *Pakartoto Įstatymo*)
rinkinys, pagal paprotį priskiriamas Mozei, tačiau galutinį rašytinį pavidalą įgijęs VI a. pr. Kr.

Šiame rinkinyje nuosekliai atskleidžiamas Dievo Įstatymas ir kartu išrinktosios tautos istorija. Įstatymas neapsiriboja paprastomis teisės nuostatomis, bet gimsta istorijoje ir nuolatos į ją įsiterpia. Jame atsispindi Dievo, pagal savo paveikslą kuriančio ir ugdančio tautą, pedagogika ir galiausiai tos tautos religinė mintis.

PRADŽIOS KNYGA

Pradžios knyga (hebr. *beréšit*, gr. ir lot. *genesis*) – Penkiaknygės, arba Toros, pirmą knygą, pavadinta pagal pirmą jos žodį. Tai tarsi įvadas į visą Šventąjį Raštą, pirmiausia pasakojantis (sk. 1–11) apie pasaulio sukūrimą ir žmonijos praeitį (pirmųjų žmonių gyvenimas Rojuje, nuopuolis, tvanas, Dievo Sandora su Nojumi ir kt.), o paskui (sk. 12–50) ir apie Dievo tautos pradžią bei tapatybės formavimąsi apytikriai 2000–1500 m. pr. Kr. (tikėjimo protėvio Abraomo bei Dievo Sandoros su juo, Izaoko bei Jokūbo ir Juozapo istorijos). Sukūręs pasaulį ir žmogų, Dievas nesiliauja rūpinęsis kūrinija.

I SKYRIUS

Pirmas pasakojimas apie kūrimą

¹ **P**RADŽIOJE Dievas sukūrė dangų ir žemę. ² O žemė buvo padrika ir dyka, tamsa gaubė bedugnę, ir dvasia* iš Dievo dvelkė viršum vandenų.

³ Tuomet Dievas tarė: „Tebūna šviesa!“ Ir šviesa pasirodė. ⁴ Dievas matė, kad šviesa buvo gera, ir Dievas atskyrė šviesą nuo tamsos. ⁵ Dievas pavadino šviesą dieną, o tamsą naktimi. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, pirmoji diena.

⁶ Dievas tarė: „Tebūna skliautas tarp vandenų ir teatskiria vandenį nuo vandenų!“ ⁷ Dievas padarė skliautą ir atskyrė vandenį, buvusius po skliautu, nuo vandenų, buvusių viršum skliauto. Taip ir įvyko. ⁸ Dievas pavadino skliautą dangumi. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, antroji diena.

^{1,2} *Hebr.* taip pat „vėjas“.

^{1,3} *2 Kor* 4,6

^{1,6–8} *2 Pt* 3,5

„TUOMET DIEVAS TARĖ: „TEBŪNA ŠVIESA!“ IR ŠVIESA PASIRODĖ.“ (PR 1,3)

⁹ Dievas tarė: „Tebūna sutelkti vandenys po dangumi į vieną vietą ir tepasirodo sausuma!“ Taip ir įvyko.

¹⁰ Dievas pavadino sausumą žeme, o vandenų telkinį jūromis. Ir Dievas matė, kad tai gera. ¹¹ Dievas tarė: „Teželdina žemė augmeniją: augalus, duodančius sėklą, ir visų rūšių vaismedžius, vedančius žemėje vaisius su sėklomis!“ Taip ir įvyko. ¹² Žemė išželdino augaliją: augalus, duodančius savo sėklą, ir visų rūšių medžius, vedančius vaisius su sėklomis. Ir Dievas matė, kad tai gera. ¹³ Atėjo vakaras ir išaušo rytas, trečioji diena.

¹⁴ Dievas tarė: „Tebūna šviesuliai dangaus skliaute dienai nuo nakties atskirti! Teženklina jie metų laikus, dienas ir metus, ¹⁵ tebūna jie šviesuliai dangaus skliaute žemei apšviesti!“ Taip ir įvyko. ¹⁶ Dievas padarė du didžiulius šviesulius – didesnįjį šviesulį dienai valdyti ir mažesnįjį šviesulį nakčiai valdyti – ir žvaigždes. ¹⁷ Dievas sudėjo juos į dangaus skliautą šviesti žemei, ¹⁸ valdyti dieną bei naktį ir atskirti šviesą nuo tamsos. Ir Dievas matė, kad tai gera. ¹⁹ Atėjo vakaras ir išaušo rytas, ketvirtoji diena.

²⁰ Dievas tarė: „Teknibžda vandenys gyvūnų daugybe, teskraido paukščiai viršum žemės po dangaus skliautu!“ Taip ir įvyko. ²¹ Dievas sukūrė didžiuosius jūros gyvūnus bei kitus judančius visų rūšių gyvūnus, knibždančius vandenyse, ir visus visų rūšių sparnuočius. Ir Dievas matė, kad tai gera. ²² Dievas palaimino juos, tardamas: „Būkite vaisingi ir dauginkitės! Pripildykite jūrų vandenį, o paukščiai tesidaugina

žemėje!“ ²³ Atėjo vakaras ir išaušo rytas, penktoji diena.

²⁴ Dievas tarė: „Tepagimdo žemė visų rūšių gyvūnų: galvijus, roplius ir visų rūšių laukinius gyvulius!“ Taip ir įvyko. ²⁵ Dievas padarė visų rūšių laukinius žemės gyvulius, visų rūšių galvijus ir visų rūšių žemės roplius. Ir Dievas matė, kad tai gera.

²⁶ Tuomet Dievas tarė: „Padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir panašumą; tevaldo jis ir jūros žuvis, ir padangių sparnuočius, ir galvijus, ir visus laukinius žemės gyvulius, ir visus žemėje šliaužiojančius roplius!“

²⁷ Dievas sukūrė žmogų pagal savo paveikslą, pagal savo paveikslą sukūrė jį; kaip vyrą ir moterį sukūrė juos.

²⁸ *Dievas palaimino juos, tardamas: „Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę ir valdykite ją! Viešpataukite ir jūros žuvims, ir padangių paukščiams, ir visiems žemėje judantiems gyvūnams“.

²⁹ Dievas tarė: „Štai daviau jums visus visoje žemėje sėklą teikiančius augalus ir visus medžius, vedančius vaisius su sėklomis; jie bus jums maistas. ³⁰ O visiems laukų gyvuliams, visiems padangių paukščiams ir visiems žeme répliojantiems gyvūnams, turintiems gyvybės alsavimą, – maistui visus žaliuosius augalus“. Taip ir įvyko. ³¹ Dievas apžvelgė visa, ką buvo padaręs, ir iš tikrųjų matė, kad buvo labai gera. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, šeštoji diena.

^{1,26} 1 Kor 11,7

^{1,27} Mt 19,4;
Mk 10,6;
Pr 5,1–2

^{1,28} Pr 5,1–2

KEŠMO SALA PERSIJOS ILANKOJE – NUMANOMA EDENO VIETA

II SKYRIUS

¹ **T**AIP buvo atbaigti dangus ir žemė bei visa jų galybė. ² *Kadangi septintą dieną Dievas buvo užbaigęs darbus, kuriais buvo užsiėmęs, *septintą dieną jis ilsėjosi po visų darbų, kuriuos buvo atlikęs. ³ *Dievas palaimino septintąją dieną ir padarė ją šventą, nes tą dieną jis ilsėjosi po visų kūrimo darbų.

⁴Toks yra pasakojimas apie dangų ir žemę, kaip jie buvo sukurti.

^{2,4} Žr. Iš 3,14–15

^{2,2} Hbr 4,4,10

^{2,2} Iš 20,11

^{2,3} Iš 20,11

^{2,7} I Kor 15,45

Antras pasakojimas apie kūrimą

Tą dieną, kai VIEŠPATS* Dievas padarė žemę ir dangų, ⁵ kai žemės laukuose dar nebuvo jokių krūmokšnių ir dar nebuvo išdygusi jokia laukų žolė, nes VIEŠPATS Dievas dar nebuvo siuntęs žemėn lietaus ir žmogaus dar nebuvo dirvai arti, ⁶ tik versmė trykšdavo iš žemės ir drėkindavo visą dirvos paviršių, – ⁷ tuomet VIEŠPATS Dievas padarė žmogų iš žemės dulkių ir įkvėpė jam į šnerves gyvybės alsavimą. *Taip žmogus tapo gyva būtybe.

⁸ VIEŠPATS Dievas užveisė sodą Edene, rytuose, ir ten įkurdino žmogų, kurį buvo padaręs. ⁹ Iš žemės VIEŠPATS Dievas išaugino įvairių medžių, gražių

ADOMAS IR IEVA EDENE

akims ir gerų maistui, su *gyvybės medžiu sodo viduryje ir gero bei pikto pažinimo medžiu.

¹⁰ Upė išsilieja Edene sodui drėkinti. Už sodo ji skiriasi į keturias upes. ¹¹ Pirmosios vardas yra Pišonas. Tai vingiuojančioji per visą Havilos kraštą, kuriame yra aukso. ¹² (To krašto auksas yra rinktinis. Ten yra ir bdelio bei lazurito.) ¹³ Antrosios upės vardas yra Gihonas. Tai vingiuojančioji per visą Kušo kraštą. ¹⁴ Trečiosios upės vardas yra Tigras. Tai tekančioji į rytus nuo Asirijos. O ketvirtoji upė yra Eufratas.

¹⁵ VIEŠPATS Dievas paėmė žmogų ir apgyvendino jį Edeno sode, kad jį dirbtų ir juo rūpintųsi. ¹⁶ Ir įsakė žmogui VIEŠPATS Dievas, tardamas: „Nuo visų sodo medžių tau leista valgyti, ¹⁷ bet nuo gero bei pikto pažinimo medžio tau neleista valgyti, nes kai tik nuo jo paragausi, turėsi mirti“.

¹⁸ VIEŠPATS Dievas tarė: „Negera žmogui būti vienam. Padarysiu jam tinkamą bendrininką“. ¹⁹ Taigi VIEŠPATS Dievas padarė iš žemės visus laukinius gyvulius bei visus padangių paukščius ir atvedė juos pas žmogų pamatyti, kaip jis juos pavadins. Kokiu vardu žmogus pavadins kiekvieną gyvą būtybę, toks turės būti jos vardas. ²⁰ Žmogus davė vardus visiems galvijams, visiems padangių paukščiams ir visiems laukiniams žvėrimis, tačiau sau tinkamo bendrininko nerado.

²¹ Tuomet VIEŠPATS Dievas užmigdė žmogų giliu miegu ir, jam miegant, išėmė vieną šonkaulį, o jo vietą užpildė raumenimis. ²² O iš šonkaulio, kurį buvo išėmęs iš žmogaus, VIEŠPATS Dievas padarė moterį ir atvedė ją pas žmogų. ²³ O žmogus ištare:

„Štai pagaliau kaulas mano kaulų
ir kūnas mano kūno.
Ji bus vadinama žmona,
nes iš savo žmogaus buvo paimta*“.

²⁴ *Todėl vyras paliks tėvą ir motiną, glausis prie žmonos, ir jie taps vienu kūnu.

²⁵ Jiedu buvo nuogi, žmogus ir jo žmona, tačiau nejautė jokios gėdos.

III SKYRIUS

Nuopuolis ir pikto kilmė

1*

ŽALTYS buvo sumanesnis už visus kitus laukinius gyvūnus, kuriuos VIEŠPATS Dievas buvo padaręs. Jis paklausė moterį: „Ar tikrai Dievas sakė: ‘Nevalgykite nuo jokio medžio sode!’?“

² Moteris atsakė žalčiui:

^{2,9} Apr 2,7; 22,2,14

^{3,13} 2 Kor 11,3;
1 Tim 2,14

^{3,15} Apr 12,17

^{2,23} Arba: „Ji bus vadinama moterimi, nes iš jos vyro buvo paimta“. Hebr. *’iš* – „vyras“, *’išāh* – „moteris“.

^{2,24} Mt 19,5;
Mk 10,7–8;
1 Kor 6,16; Ef 5,31

^{3,17–18} Hbr 6,8

^{3,20} Hebr. *havva* gimininga *haj(-ja)* – „gyvasis(-oji)“.

^{3,1} Apr 12,9; 20,2

^{3,22} Apr 22,14

„Sodo medžių vaisius mes galime valgyti. ³ Tik apie vaisių to medžio, kuris sodo viduryje, Dievas sakė: ‘Nuo jo nevalgysite nei jį liesite, kad nemirtumėte!’“ ⁴ Bet žaltys tarė moteriai: „Jūs tikrai nemirsite! ⁵ Ne! Dievas gerai žino, kad atsivers jums akys, kai tik jo užvalgysite, ir būsite kaip Dievas, žinantis, kas gera ir kas pikta“. ⁶ Kai moteris pamatė, kad tas medis geras maistui, kad jis žavus akims ir kad tas medis žada duoti išminties, ji skynėsi jo vaisių ir valgė, davė ir savo vyrui, buvusiam su ja, ir šis valgė. ⁷ Tuomet abiejų akys atsivėrė, ir jiedu suprato esą nuogi. Jie susiuvo figmedžio lapus ir pasidarė juosmens aprišalus.

⁸ Išgirdę VIEŠPATĮ Dievą vaikščiojantį sode pavarčioję dvelkiant, žmogus ir jo žmona pasislėpė nuo VIEŠPATIES Dievo veido tarp sodo medžių. ⁹ Bet VIEŠPATS Dievas pašaukė žmogų ir paklausė: „Kur tu?“ ¹⁰ Jis atsiliepė: „Išgirdau tave vaikščiojantį sode ir nusigandau, nes buvau nuogas; todėl pasislėpiau“. ¹¹ [Dievas] jo klausė: „Kas gi tau pasakė, kad tu nuogas? Gal valgei vaisių nuo medžio, kurio vaisių buvau tau įsakęs nevalgyti?“ ¹² Žmogus atsakė: „Moteris, kurią man davei būti su manimi, davė man vaisių nuo to medžio, aš ir valgiau“. ¹³ VIEŠPATS Dievas kreipėsi į moterį: „Kodėl taip padarei?“ Moteris atsakė: „Žaltys mane apgavo, aš ir valgiau“.

¹⁴ VIEŠPATS Dievas tarė žalčiui: „Kadangi tu tai padarei, esi prakeiktas tarp visų gyvulių ir tarp visų žvėrių. Ant pilvo šliaužiosi ir dulkes ėsi visas savo gyvenimo dienas. ¹⁵ Aš sukelsiu *priešiškumą tarp tavęs ir moters, tarp tavo ainijos ir jos ainijos; ji trupins tau galvą, o tu kirsi jai į kulną“.

¹⁶ O moteriai jis tarė: „Aš padauginsiu tavo skausmus per nėštumą; skausme gimdysi vaikus, bet aistringai geisi savo vyro, o jis valdys tave“.

¹⁷ O žmogui jis tarė: „Kadangi tu paklausei savo žmonos balso ir valgei nuo medžio, apie kurį buvau tau įsakęs: ‘Nuo jo nevalgysi!’ – *tebūna už tai prakeikta žemė; triūsų maitinsies iš jos visas savo gyvenimo dienas. ¹⁸ Erškėčius ir usnis ji tau želdins, maitinsies laukų augalais. ¹⁹ Savo veido prakaitu valgysi duoną, kol sugrįši žemėn, nes iš jos buvai paimtas. Juk dulkė esi ir į dulkę sugrįši!“

²⁰ Žmogus pavadino savo žmoną Ieva*, nes ji buvo visų gyvųjų motina. ²¹ VIEŠPATS Dievas padarė drabužius iš kailių žmogui bei jo žmonai ir aprengė juos.

²² Tuomet VIEŠPATS Dievas tarė: „Tik pažiūrėk! Žmogus tapo kaip vienas iš mūsų, žinantis gera ir pikta. Kad tik jis kartais neištiestų rankos, nepasiimtų ir nuo *gyvybės medžio, nevalgytų ir negyventų amžinai!“ ²³ Todėl VIEŠPATS Dievas išsiuntė jį iš Edeno sodo dirbti žemės, iš kurios buvo paimtas. ²⁴ Išvaręs žmogų, jis pastatė į rytus nuo Edeno sodo kerubus ir liepsną švytruojantį kalaviją kelio prie gyvybės medžio saugoti.

IV SKYRIUS

Kainas ir Abelis

¹ YRAS pažino savo žmoną Ievą, ji pastojo ir pagimdė Kainą. „VIEŠPATIES padedama, gavau berniuką“, – pasakė ji. ² Po to ji pagimdė jo brolių Abelį. Abelis tapo aviganiu, o Kainas žemdirbiu. ³ Laikui bėgant, Kainas aukoją VIEŠPAČIUI žemės derliaus atnašą, ⁴ *o Abelis savo ruožtu aukoją savo kaimenės rinktines pirmienas. VIEŠPATS maloniai pažvelgė į Abelį ir jo atnašą, ⁵ o į Kainą ir jo atnašą nepažvelgė. Todėl Kainas buvo labai piktas ir prislėgtas. ⁶ VIEŠPATS užkalbino Kainą: „Dėl ko tau taip pikta? Kodėl esi toks prislėgtas? ⁷ Jei gera darai, argi nebūsi pripažintas? Bet jei gera nedarai, prie durų iš pasalų tykoja nuodėmė. Ji geidžia tavęs, bet tu gali ją įveikti“.

⁸ Kainas apsibarė su savo broliu Abeliu. Kai jie buvo laukuose, *Kainas pakilo prieš brolių ir užmušė jį. ⁹ Tuomet VIEŠPATS paklausė Kainą: „Kurgi tavo brolis Abelis?“ – „Nežinau! Argi aš savo brolio sargas?“ – atsakė jis. ¹⁰ O VIEŠPATS jam tarė: „Ką tu padarei? *Tavo brolio kraujas šaukiasi manęs iš žemės! ¹¹ Todėl būk prakeiktas toli nuo žemės, kuri atvėrė savo burną priimti tavo brolio kraują iš tavo rankos. ¹² Kai dirbsi žemę, ji nebeduos tau daugiau savo derliaus. Tu būsi bėglys ir klajūnas žemėje“. ¹³ Kainas atsakė VIEŠPAČIUI: „Per daug didelė man bausmė, negaliu jos pakelti! ¹⁴ Šiandien išvarei mane nuo žemės, turiu slėptis nuo tavo veido ir tapti bėgliu bei klajūnu žemėje; kas tik mane sutiks, galės užmušti“. ¹⁵ Tuomet VIEŠPATS jam tarė: „Taip nebus! Jei kas užmuštų Kainą, už Kainą bus atkeršyta septyneriopai“. Ir VIEŠPATS paženklinė Kainą žyme, kad kas nors, jį užtikęs, neužmuštų. ¹⁶ Po to Kainas paliko VIEŠPATIES Artumą ir apsigyveno klajoklių krašte į rytus nuo Edeno.

¹⁷ Kainas pažino savo žmoną, ji pastojo ir pagimdė Henochą. Vėliau jis pastatė miestą, kurį pavadino Henochu, savo sūnaus Henocho vardu. ¹⁸ Henochui gimė Iradas, Iradas buvo Mehujaelio tėvas, Mehujaelis – Metušaelio tėvas, ir Metušaelis – Lamecho tėvas. ¹⁹ Lamechas vedė dvi žmonas. Vienos vardas buvo Ada, o kitos – Cila. ²⁰ Ada pagimdė Jabalą. Jis buvo protėvis visų gyvenančių palapinėse ir laikančių kaimenės. ²¹ Jo brolis buvo Jubalas. Jis buvo protėvis visų grojančių lyra ir trimitu. ²² Cila savo ruožtu pagimdė Tubal Kainą, kuris kaldavo visokius žalvario ir geležies įrankius. Tubal Kaino sesuo buvo Naama.

²³ Lamechas sakė savo žmonoms:

^{4,4} Hbr 11,4

^{4,26} Žr. Iš 3,14–15

^{4,8} Mt 23,35;
Lk 11,51;
1 Jn 3,12

^{4,10} Hbr 12,24

^{5,1–2} Pr 1,27–28

^{5,2} Mt 19,4;
Mk 10,6

„Ada ir Cila, klausykitės mano balso; Lamecho žmonos, išgirskite mano žodžius: užmušiau vyrą už žaizdą, bernioką už įdrėskimą.“

²⁴ Jei už Kainą atkeršijama septyneriopai, tai už Lamechą septyniasdešimt kartų septyneriopai“.

Setas ir jo palikuonys

²⁵ Adomas vėl pažino savo žmoną, ji pagimdė sūnų ir pavadino jį Setu, nes sakė: „Dievas parūpino man kitą palikuonį vietoj Abelio, kadangi Kainas jį užmušė“. ²⁶ Ir Setui gimė sūnus, kurį jis pavadino Enošu. Tuo metu žmonės pradėjo šauktis [Dievo] VIEŠPATIES* vardu.

V SKYRIUS

Nuo Adomo ligi Nojaus

¹ TAI Adomo palikuonių kartų sąrašas. *Kai Dievas sukūrė žmogų, jis padarė jį panašų į Dievą, ² *kaip vyrą ir moterį sukūrė. Kai jie buvo sukurti, jis juos palaimino ir davė jiems vardą žmonės.

³ Adomas buvo šimto trisdešimt metų, kai jam gimė sūnus, panašus į jį, pagal jo paveikslą, ir jis pavadino jį Setu. ⁴ Po to, kai tapo Seto tėvu, Adomas gyveno aštuonis šimtus metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ⁵ Taigi iš viso Adomas gyveno devynis šimtus trisdešimt metų. Po to jis mirė.

⁶ Setas buvo šimto penkerių metų, kai jam gimė Enošas. ⁷ Enošui gimus, Setas gyveno aštuonis šimtus septynerius metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ⁸ Taigi iš viso Setas gyveno devynis šimtus dvylika metų. Po to jis mirė.

⁹ Enošas buvo devyniasdešimtmetis, kai jam gimė Kenanas. ¹⁰ Kenanui gimus, Enošas gyveno aštuonis šimtus penkiolika metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ¹¹ Taigi iš viso Enošas gyveno devynis šimtus penkerius metus. Po to jis mirė.

¹² Kenanas buvo septyniasdešimtmetis, kai jam gimė Mahalalelis. ¹³ Mahalaleliui gimus, Kenanas gyveno aštuonis šimtus keturiasdešimt metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ¹⁴ Taigi iš viso Kenanas gyveno devynis šimtus dešimt metų. Po to jis mirė.

¹⁵ Mahalalelis buvo šešiasdešimt penkerių metų, kai jam gimė Jeredas. ¹⁶ Jeredui gimus, Mahalalelis

ABELIO MIRŲS

PIRMASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

gyveno aštuonis šimtus trisdešimt metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ¹⁷ Taigi iš viso Mahalalelis gyveno aštuonis šimtus devyniasdešimt penkerius metus. Po to jis mirė.

¹⁸ Jeredas buvo šimto šešiasdešimt dvejų metų, kai jam gimė Henochas. ¹⁹ Henochui gimus, Jeredas gyveno aštuonis šimtus metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ²⁰ Taigi iš viso Jeredas gyveno devynis šimtus šešiasdešimt dvejus metus. Po to jis mirė.

²¹ Henochas buvo šešiasdešimt penkerių metų, kai jam gimė Metušelachas*. ²² Metušelachui gimus, Henochas ėjo su Dievu tris šimtus metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ²³ Taigi iš viso

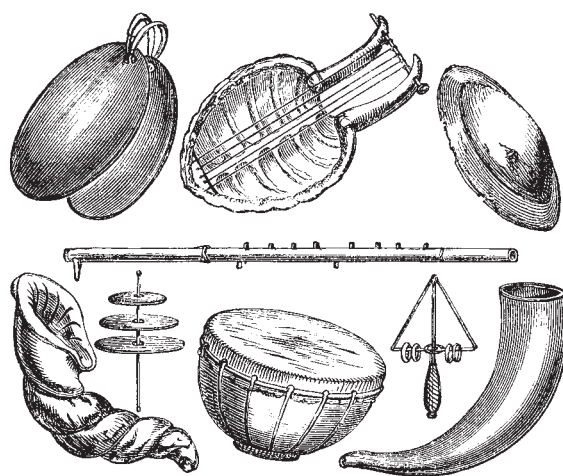
^{5,24} Hbr 11,5;
Jud 14

^{5,21} Kitas Metušaelio vardas; žr. Pr 4,18.

Henochas gyveno tris šimtus šešiasdešimt penkerius metus. ²⁴ *Henochas ėjo su Dievu. Paskui jo nebebuvo, nes Dievas jį pasiėmė.

²⁵ Metušelachas buvo šimto aštuoniasdešimt septynerių metų, kai jam gimė Lamechas. ²⁶ Lamechui gimus, Metušelachas gyveno septynis šimtus aštuoniasdešimt dvejus metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ²⁷ Taigi iš viso Metušelachas gyveno devynis šimtus šešiasdešimt devynerius metus. Po to jis mirė.

²⁸ Lamechas buvo šimto aštuoniasdešimt dvejų metų, kai jam gimė sūnus. ²⁹ Jis pavadino jį Nojumi, tardamas: „Iš tos pačios žemės, kurią VIEŠPATS prakeikė,

SENOVINIAI MUZIKOS INSTRUMENTAI

šis atneš mums atgaivos nuo mūsų darbų ir mūsų rankų triūso“. ³⁰ Nojui gimus, Lamechas gyveno penkis šimtus devyniasdešimt penkerius metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. ³¹ Taigi iš viso Lamechas gyveno septynis šimtus septyniasdešimt septynerius metus. Po to jis mirė.

³² Nojus buvo penkių šimtų metų, kai jam gimė Semas, Chamas ir Jafetas.

VI SKYRIUS

Tvanas

AI žemėje žmonių pradėjo daugėti ir jiems gimė dukterų, ² dangiškosios būtybės* žiūrėjo į jas, matė, kokios jos gražios ir ėmė iš jų sau žmonomis tas, kurios patiko. ³ Tuomet VIEŠPATS tarė: „Mano Dvasia nepasili-

ks amžinai žmogui, nes jis yra ir kūnas. Tetrunka jų dienos šimtą dvidešimt metų“. ⁴ Tomis dienomis, kaip ir vėliau, kai dangiškosios būtybės* susijungė su žmonių *dukterimis, žemėje pasirodė milžinai. Jie buvo senovės galiūnai, garsūs vyrai.

⁵ VIEŠPATS matė, koks didelis buvo žmonių *nedorumas žemėje ir kaip kiekvienas užmojis, sumanytas jų širdyse, linko visą laiką tik į pikta. ⁶ Ir VIEŠPATS gailėjosi sukūręs žmogų žemėje, ir jam gėlė širdį. ⁷ VIEŠPATS tarė: „Nušluosiu nuo žemės paviršiaus žmones, kuriuos sukūriau, žmones drauge su gyvuliais, ropliais ir padangių paukščiais, nes gailiuosi juos padaręs“. ⁸ Bet Nojus rado malonę Dievo akyse.

⁹ Štai Nojaus palikuonys. *Nojus buvo teisus vyras, savo kartoje be dėmės, nes ėjo su Dievu. ¹⁰ Nojui gimė trys sūnūs: Semas, Chamas ir Jafetas.

¹¹ Betgi Dievo akyse žemė buvo pagedusi ir pilna smurto. ¹² Dievas matė, kad žemė buvo pagedusi, nes visi žmonės buvo sudarę savo kelius žemėje. ¹³ Tuomet Dievas tarė Nojui: „Nusprendžiau padaryti galą visiems mirtingiesiems, nes per juos žemė prisipildė smurto; štai sunaikinsiu juos drauge su žeme. ¹⁴ Statykis laivą iš gofero medžių, padaryk laive pertvaras ir apglaityk iš vidaus ir iš lauko derva. ¹⁵ Šitoki jį padirbsi: laivo ilgis bus trys šimtai uolekčių, plotis penkiasdešimt uolekčių ir aukštis trisdešimt uolekčių. ¹⁶ Padaryk stoglangį ir užbaik laivą viena uolektimi viršum jo. Įtaisyk laivo šone angą ir pastatyk laivą su žemutiniu, antru ir trečiu aukštu. ¹⁷ Užliesiu tvano

^{6,22} Hbr 11,7

^{6,2} Pažod.
„Dievų sūnūs“.

^{6,4} Žr. 6,2.

^{6,4} Sk 13,33

^{6,5-8} Mt 24,37;
Lk 17,26;
1 Pt 3,20

^{6,9} 2 Pt 2,5

^{7,7} Mt 24,38–39;
Lk 17,27

^{7,11} 2 Pt 3,6

vandenimis žemę po dangumi sunaikinti visiems mirtingiesiems, turintiems gyvybės alsavimą. Visa, kas žemėje, pražus. ¹⁸ Bet su tavimi sudarysi sandorą. Tu, tavo sūnūs, žmona ir sūnų žmonos įlipsite į laivą. ¹⁹ O iš visų gyvūnų, visų gyvų būtybių, įlaipink į laivą po du – patiną ir patelę, kad jie išliktų gyvi drauge su tavimi. ²⁰ Iš paukščių pagal jų rūšį, gyvulių pagal jų rūšį, visų žemės roplių pagal jų rūšį, – iš visų po du įlips su tavimi, kad išliktų gyvi. ²¹ Taip pat apsirūpink įvairiu maistu, tinkamu valgyti, ir pasikrauk, kad būtų maisto atsargų tau ir jiems“.

²² *Nojus tai padarė. Kaip Dievas buvo jam įsakęs, taip jis ir padarė.

VII SKYRIUS

UOMET VIEŠPATS tarė Nojui: „Eik į laivą su visa savo šeima, nes iš šios kartos tik tave vieną radau teisų savo akivaizdoje. ² Pasiimk po septynias poras visų švariųjų gyvulių, patinus ir pateles, o visų nešvariųjų gyvulių – po vieną porą, patiną ir patelę, ³ taip pat po septynias poras padangių paukščių, patinus ir pateles, kad išliktų jų rūšis gyva visoje žemėje. ⁴ Juk už septyneto dienų siųsiu žemėn lietų keturiasdešimt dienų bei keturiasdešimt naktų ir visus gyvūnus, kuriuos padariau, nušluosiu nuo žemės paviršiaus“. ⁵ Nojus taip ir padarė, kaip Dievas buvo jam įsakęs.

⁶ Nojus buvo šešių šimtų metų, kai užėjo tvanas, ir vandenys užliejo žemę. ⁷ Tuomet Nojus drauge su savo sūnumis, žmona ir sūnų žmonomis *įlipo į laivą gelbėtis nuo tvano vandens. ⁸ Iš švariųjų gyvulių ir gyvulių, kurie yra nešvarūs, paukščių ir visų žemės roplių ⁹ po du, patinas ir patelė, įlipo į laivą drauge su Nojumi, kaip Dievas buvo Nojui įsakęs. ¹⁰ Po septynių dienų žemė aptvino vandenimis.

¹¹ Šeši šimtaisiais Nojaus gyvenimo metais, antro mėnesio septyniolikta dieną, būtent tą dieną prasiveržė *visi didžiosios bedugnės šaltiniai ir atsivėrė visos dangaus skliauto užtūros. ¹² Lietus pylė ant žemės keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų. ¹³ Tą pačią dieną Nojus drauge su savo sūnumis Semu, Chamu ir Jafetu, žmona ir trim sūnų žmonomis įlipo į laivą, ¹⁴ jie ir visi visų rūšių žvėrys, visi visų rūšių galvijai, visi visų rūšių žemės ropliai ir visi visų rūšių paukščiai, visi paukščiai ir visi sparnuočiai. ¹⁵ Poros visų būtybių,

NOJUS, JO ŠEIMA IR VISOS GYVOS BŪTYS LIPA Į LAIVĄ

turinčių gyvybės alsavimą, įlipo į laivą su Nojumi.

¹⁶ Įlipusiųjų buvo po patiną ir patelę visų gyvų būtybių. Jie įlipo, kaip Dievas buvo Nojui įsakęs.

Tuomet VIEŠPATS uždarė jį iš lauko.

¹⁹ Aukščiau ir aukščiau ant žemės kilo vandenys, kol visi aukščiausi kalnai visur po dangumi liko apsemti.

²⁰ Pritvino vandenų penkiolika uolekčių aukščiau virš apsemtų kalnų. ²¹ Ir visos gyvos būtybės, krutėjusios

TVANAS

¹⁷ Tvanas žemėje tęsėsi keturiasdešimt dienų. Vandenų daugėjo, ir jie taip iškėlė laivą, kad šis pakilo nuo žemės. ¹⁸ Vandenys žemėje labai patvino, ir jų padaugėjo, o laivas plūduriavo ant vandenų.

žemėje, žuvo: paukščiai, galvijai, žvėrys, visi gyvūnai, knibždantys žemėje, taip pat visi žmonės. ²² Sausumoje visi, turėję šnervėse gyvybės alsavimą, mirė.

²³ Jis nušlavė nuo žemės visus gyvūnus – ir žmones, ir

ARARATO KALNAS

gyvulius, ir roplius, ir padangių paukščius. Visi buvo nušluoti nuo žemės. Tik Nojus buvo paliktas ir tie, kurie buvo su juo laive.

²⁴ Žemę aptvindę vandenys laikėsi šimtą penkiasdešimt dienų.

VIII SKYRIUS

¹ TUOMET Dievas atsiminė Nojų ir visus žvėris, ir visus galvijus, buvusius su juo laive. Dievas pasiuntė vėją pūsti virš žemės, ir vandenys atslūgo. ² Bedugnės šaltiniai ir dangaus skliauto užtūros buvo uždarytos, liūtis iš dangaus sulaikyta, ³ ir vandenys pamažu traukėsi nuo žemės. Praslinkus šimtui penkiasdešimt dienų, vandenys buvo taip nusekė, ⁴ kad septinto mėnesio septynioliką dieną laivas sustojo Ararato kalnuose. ⁵ O vandenys vis labiau ir labiau seko iki dešimto mėnesio. Dešimto mėnesio pirmą dieną pasirodė kalnų viršūnės.

⁶ Praslinkus keturiasdešimt dienų, Nojus atidarė laivo langą, kurį buvo įtaisęs, ⁷ ir išleido varną. Jis skraidžiojo šen ir ten, laukdamas, kol žemėje išdžius vandenys. ⁸ Tuomet jis išleido iš laivo balandį pažiūrėti, ar vandenys buvo nusekė žemės paviršiuje. ⁹ Bet balandis negalėjo rasti vietos kojoms pailsėti ir sugrįžo pas jį į laivą, nes vandenys dar tebebuvo ant viso žemės paviršiaus. Jis ištiesė ranką, paėmė balandį ir įkėlė į savo laivą. ¹⁰ Palaukęs dar septynias dienas, jis vėl išleido iš laivo balandį. ¹¹ Vakare balandis sugrįžo pas jį, ir jo snape buvo nuskintas alyvmedžio lapas! Dabar Nojus žinojo, kad vandenys žemėje jau buvo nusekė. ¹² Tuomet jis palaukė dar septynias dienas ir vėl išleido balandį. Šį kartą tasai pas jį nebesugrįžo.

¹³ Šeši šimtai pirmų metų pirmo mėnesio pirmą dieną vandenys žemėje pradėjo sekti. Nojus nukėlė laivo dangą, apsižvalgė ir pamatė, kad žemės paviršius džiūsta. ¹⁴ Antro mėnesio dvidešimt septintą dieną žemė buvo sausa. ¹⁵ Tuomet Dievas tarė Nojui: ¹⁶ „Eik iš laivo drauge su savo žmona, sūnumis ir sūnų žmonomis. ¹⁷ Išlaipink kartu visus su tavimi esančius gyvūnus, visas gyvas būtybes: paukščius, gyvulius ir visus žemės roplius. Teužplūsta jie žemę, tebūna vaisingi ir

NOJAUS AUKA

tesidaugina žemėje“. ¹⁸ Išlipo tat Nojus drauge su sūnumis ir žmona bei sūnų žmonomis. ¹⁹ Visi gyvuliai, visi ropliai ir visi paukščiai – visa, kas juda žemėje – išlipo iš laivo šeimomis.

²⁰ Tuomet Nojus pastatė VIEŠPAČIUI aukurą ir, parinkęs iš visų švariųjų gyvulių ir visų švariųjų paukščių, paaukojo ant aukuro deginamąsias atnašas. ²¹ Užuodęs malonų kvapą, VIEŠPATS tarė sau: „Niekada daugiau nebepasmerksiu žemės už žmonių kaltes,

nes žmogaus širdies polinkiai pikti nuo pat jaunumės. Niekada daugiau nebenaikinsiu visų gyvūnų, kaip esu padaręs.

²² Ligi tik žemė tvers,
sėja ir pjūtis,
šaltis ir šiluma,
vasara ir žiema,
diena ir naktis
nesiliaus“.

IX SKYRIUS

Dievo Sandora su Nojumi

¹ **D**IEVAS palaimino Nojų bei jo sūnus ir tarė jiems: „Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę. ² Bijos jūsų ir drebės prieš jus visi žemės gyvuliai, visi padangių paukščiai – visa, kas juda žemėje, ir visos jūrų žuvys. Į jūsų rankas jie atiduoti. ³ Kas juda ir yra gyva, bus jums maistui. Duodu juos visus jums, lygiai kaip daviau jums žaliuosius augalus. ⁴ *Tik tai mėsos su jos gyvybe, su krauju joje, nevalgysite. ⁵ Taip pat ir už jūsų kraują, jūsų gyvybę, reikalausiu atsiskaityti: iš kiekvieno gyvulio to reikalausiu ir iš žmonių – iš kiekvieno už artimo kraują – reikalausiu atsiskaityti už žmogaus gyvybę.

⁶ *Kas pralieja žmogaus kraują, to kraują taip pat pralies žmogus, nes pagal savo paveikslą Dievas sukūrė žmogų.

⁷ O jūs *būkite vaisingi ir dauginkitės, pliskite žemėje ir užvaldykite ją!“

⁸ Tuomet Dievas tarė Nojui ir su juo buvusiems sūnams: ⁹ „Štai sudarau Sandorą su jumis ir jūsų būsimais palikuonimis, ¹⁰ su visais gyvūnais, esančiais su jumis, – paukščiais, galvijais ir visais su jumis buvusiais žemės gyvuliais, kurie tik išlipo iš laivo. ¹¹ Aš palaikysiu Sandorą su jumis: niekada daugiau visi mirtingieji

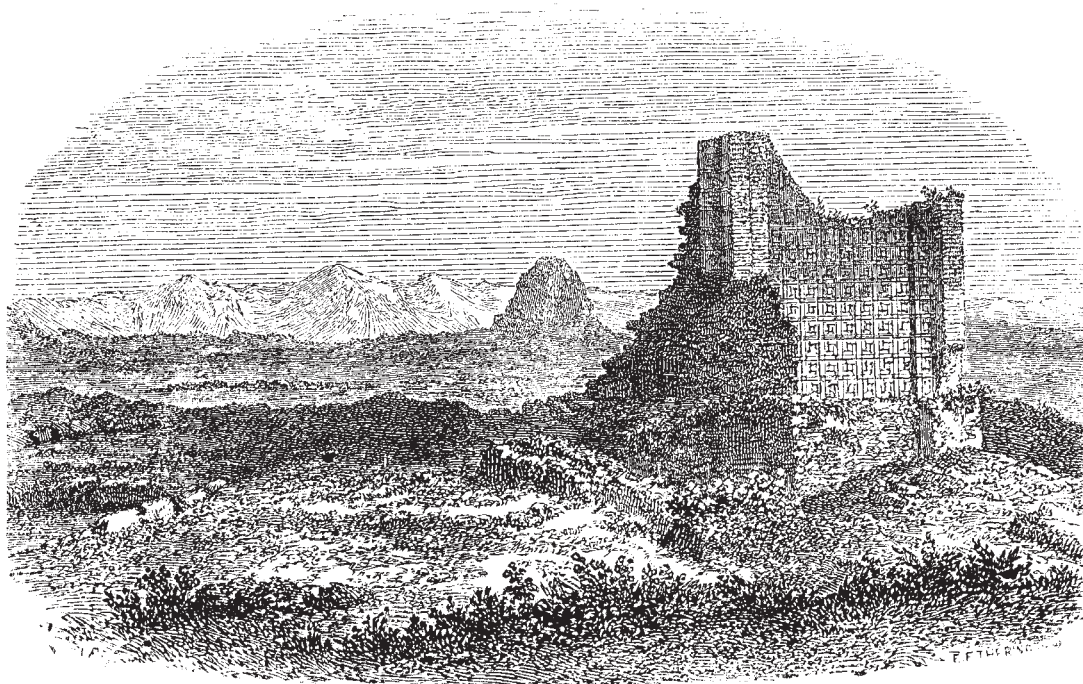
^{9,1} Pr 1,28^{9,4} Kun 7,26–27;
17,10–14; 19,26;
Ist 12,16.23; 15,23^{9,6} Iz 20,13^{9,6} Pr 1,26^{9,7} Pr 1,28

gyvūnai nebebus tvano vandenų išnaikinti, niekada daugiau nebebus tvano žemei nuniokoti. ¹² Ir tai, – pridūrė Dievas, – bus ženklas, kurį duodu visiems amžiams, mano Sandoros tarp manęs ir jūsų bei visų su jumis esančių gyvūnų: ¹³ savo lanką padėčiau į debesis, ir jis bus ženklas Sandoros tarp manęs ir žemės. ¹⁴ Kai supūsiu viršum žemės debesis ir pasirodys debesyje mano lankas, ¹⁵ aš atsiminsiu savo Sandorą tarp manęs ir jūsų bei visų mirtingųjų gyvūnų, ir vandenys niekada daugiau nebetaps tvanu visiems mirtingiesiems sunaikinti. ¹⁶ Kai lankas bus debesyje, aš pažvelgsiu į jį ir atsiminsiu Sandorą tarp Dievo ir visų gyvūnų – visų žemėje esančių mirtingųjų“. ¹⁷ Dievas sakė Nojui: „Tai bus ženklas Sandoros tarp manęs ir visų žemėje esančių mirtingųjų“.

¹⁸ Nojaus sūnūs, išlipusieji iš laivo, buvo Semas, Chamas ir Jafetas. Chamas buvo Kanaano tėvas. ¹⁹ Tai buvo Nojaus sūnūs, ir iš jų buvo apgyvendinta visa žemė.

²⁰ Nojus, žemės artojas, pirmas įsiveisė vynuogyną. ²¹ Jis gėrė vyno, pasigėrė ir gulėjo nuogas palapinėje. ²² Chamas, Kanaano tėvas, pamatė savo tėvo nuogumą ir papasakojo savo dviem broliams lauke. ²³ Tuomet Semas ir Jafetas paėmė drabužį, užsidėjo jį ant pečių ir, eidami atbuli, uždengė savo tėvo nuogumą. Kadangi jų veidai buvo nugręžti į kitą pusę, nuogo savo tėvo jie nematė. ²⁴ Išsiblaivęs nuo vyno ir sužinojęs, ką jo jauniausias sūnus buvo jam padaręs, ²⁵ Nojus tarė:

„Tebūna prakeiktas Kanaanas!
Jis bus žemiausias vergas
savo broliams“.

NOJAUS KAPAS ARMĖNIJOJE

²⁶ Ir pridūrė:

„Šlovė VIEŠPAČIUI,

Semo Dievui!

Tebūna Kanaanas jiems vergas!

²⁷ Tepadaro Dievas vietos Jafetui, teleidžia jam gyventi Semo palapinėse, o Kanaanas tebūna jų vergas“.

²⁸ Po tvano Nojus gyveno tris šimtus penkiasdešimt metų.

²⁹ Iš viso Nojus gyveno devynis šimtus penkiasdešimt metų. Po to jis mirė.

X SKYRIUS

Tautų sąrašas

TAI palikuonys Nojaus sūnų – Semo, Chamo ir Jafeto; vaikai jiems gimė po tvano.

² Jafeto palikuonys: Gomeras, Magogas, Madajas, Javano, Tubalas, Mešechas ir Tyras. ³ Gomero palikuonys: Aškenazas, Rifatas ir Togar-

ma. ⁴ Javano palikuonys: Eliša, Taršišas, Kitimai ir Rodanimas. ⁵ Iš jų pasklido salų tautos savo kraštuose su savo kalba pagal kiltis ir tautas.

⁶ Chamo palikuonys: Kušas, Egiptas, Putas ir Kanaanas. ⁷ Kušo palikuonys: Seba, Havila, Sabta, Rama ir Sabtechas. Ramos palikuonys: Šeba ir Dedanas. ⁸ Kušui gimė Nimrodas, pirmasis galiūnas žemėje. ⁹ VIEŠPATIES malone jis buvo galingas medžiotojas, todėl sakoma: „Kaip Nimrodas VIEŠPATIES malone galingas medžiotojas“. ¹⁰ Jo karalystės pradžia buvo Babelis, Erechas ir Akadas – miestai Šinaro krašte. ¹¹ Iš to krašto jis išėjo į Asiriją, ten pastatė Ninevę, Rehobot Irą, Kelachą ¹² bei Reseną tarp Ninevės ir Kelacho. Pastarasis miestas buvo sostinė. ¹³ Egiptui gimė ludai, ananimai, lehabiečiai, naftoachai, ¹⁴ patrosiečiai, kasluhai ir kaftoriečiai. Iš pastarųjų kilo filistinai.

¹⁵ Kanaanui gimė pirmagimis Sidonas ir Hetas, ¹⁶ taip pat jebusiečiai, amoritai, girgašai, ¹⁷ hivai, arkai, sinai, ¹⁸ arvadiečiai, cemarai ir hamatiečiai. Po to kanaaniečių kiltys pasklido. ¹⁹ Kanaaniečių žemė nuo Sidono driekėsi Geraro kryptimi iki pat Gazos, o Sodomos, Gomoros, Admos ir Ceboimų kryptimi – iki pat Lešos. ²⁰ Tokie tat Chamo palikuonys pagal jų kiltis ir kalbas, kraštus ir tautas.

²¹ Taip pat ir Semui, visų Ebero vaikų protėviui ir vyresniam Jafeto broliui, gimė vaikų. ²² Semo palikuonys: Elamas, Asūras, Arpachšadas, Ludas ir Aramas.

^{10,25} Hebr. žodžių žaismas: Peleg ir niplega – „buvo padalyta“.

²³ Aramo palikuonys: Ucas, Hulas, Geteras ir Mašas.

²⁴ Arpachšadui gimė Šelachas, o Šelachui – Eberas.

²⁵ Eberui gimė du sūnūs: pirmasis buvo vardu Pelegas, nes jo dienomis buvo padalyta žemė*, o jo brolis – Joktanas. ²⁶ Joktanui gimė Almodadas, Šelefas, Hacarmavetas, Jerachas, ²⁷ Hadoramas, Uzalas, Dikla, ²⁸ Obal-las, Abimaelis, Šeba, ²⁹ Ofyras, Havila ir Jobabas. Tai vis Joktano palikuonys. ³⁰ Jų gyvenvietės driekėsi nuo Mešos iki pat Sefaro, iki kalnų krašto rytuose. ³¹ Tokie tat Semo palikuonys pagal jų kiltis ir kalbas, kraštus ir tautas.

³² Tokios tat Nojaus sūnų kiltys pagal jų šeimas ir tautas. Po tvano iš jų pasklido tautos žemėje.

XI SKYRIUS

Babelio bokštas

ISA žemė turėjo vieną kalbą ir tuos pačius žodžius. ² Atsikėlę iš rytų žmonės rado slėnį Šinaro krašte ir ten įsikūrė. ³ Vieni kitiems jie sakė: „Eime, pasidirkime plytų ir jas išdekime“. Vietoj akmens jie naudojo plytas, o vietoj

kalkių – bitumą. ⁴ „Eime, – sakė jie, – pasistatykime miestą ir bokštą su dangų siekiančia viršūne ir pasidarykime sau vardą, kad nebūtume išblaškyti po visą žemės paviršių“.

⁵ O VIEŠPATS nužengė pamatyti miesto ir bokšto, kurį mirtingieji buvo pastatę. ⁶ Ir tarė VIEŠPATS: „Žiūrėk! Jie yra viena tauta ir visi kalba ta pačia kalba. Tai tik jų sumanymų pradžia! Ką tik užsimos daryti, nieko nebus jiems negalimo! ⁷ Eime, nuženkime ir sumaišykime jų kalbą, kad nebesuprastų, ką sako vienas kitam“.

⁸ Taip tat VIEŠPATS išsklaidė juos iš ten po visą žemės paviršių, ir jie metė statę miestą. ⁹ Tada jis buvo pavadintas Babeliu*, nes VIEŠPATS ten sumaišė visos žemės kalbą ir iš ten išsklaidė juos po visą žemės paviršių.

Nuo Semo iki Abraomo

¹⁰ Štai Semo palikuonys. Semas buvo šimtmetis, kai po dvejų metų po tvano jam gimė Arpachšadas.

¹¹ Arpachšadui gimus, Semas gyveno penkis šimtus metų ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

¹² Arpachšadas buvo trisdešimt penkerių metų, kai jam gimė Šelachas. ¹³ Šelachui gimus, Arpachšadas gyveno keturis šimtus trejus metus ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

^{11,9} Hebr. bābel čia gretinamas su bālal – „sumaišyti“.

¹⁴ Šelachas buvo trisdešimtmetis, kai jam gimė Eberas. ¹⁵ Eberui gimus, Šelachas gyveno keturis šimtus trejus metus ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

¹⁶ Eberas buvo trisdešimt ketverių metų, kai jam gimė Pelegas. ¹⁷ Pelegui gimus, Eberas gyveno keturis šimtus trisdešimt metų ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

¹⁸ Pelegas buvo trisdešimtmetis, kai jam gimė Reuvas. ¹⁹ Reuvui gimus, Pelegas gyveno du šimtus devynerius metus ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

²⁰ Reuvas buvo trisdešimt dvejų metų, kai jam gimė Serugas. ²¹ Serugui gimus, Reuvas gyveno du

šimtus septynerius metus ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

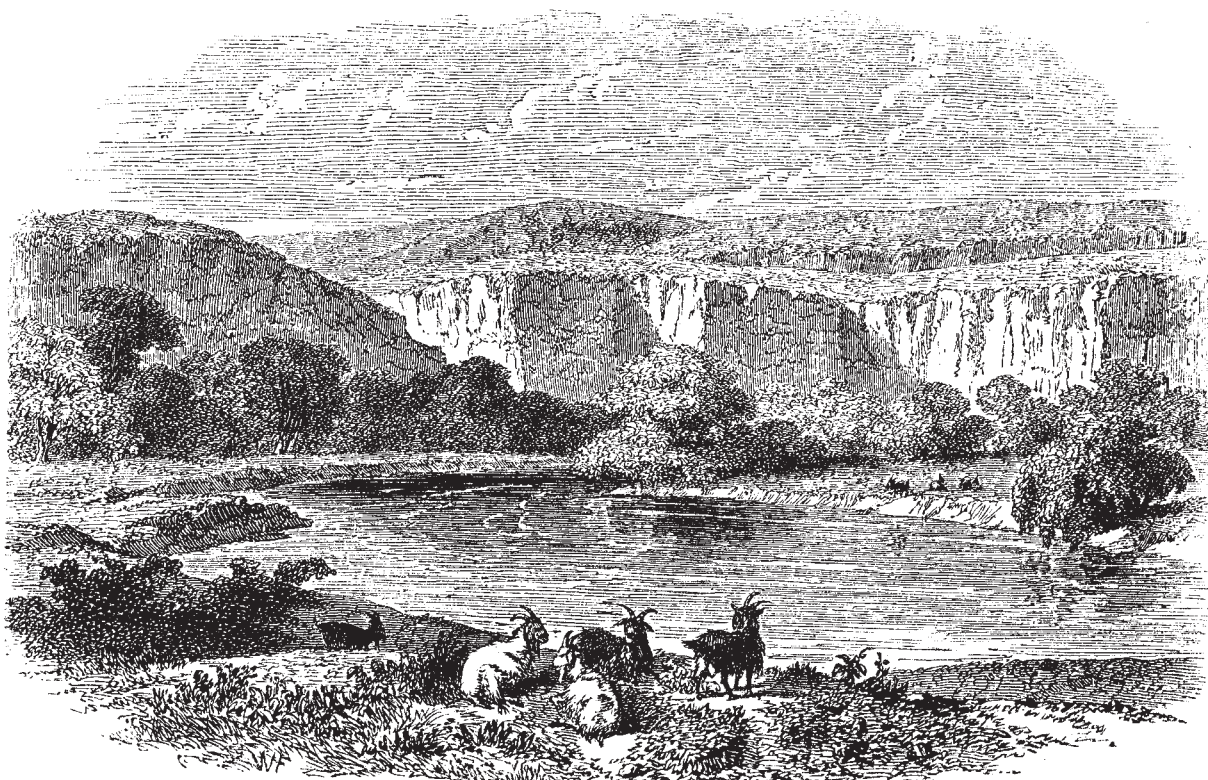
²² Serugas buvo trisdešimtmetis, kai jam gimė Nahoras. ²³ Nahorui gimus, Serugas gyveno du šimtus metų ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

²⁴ Nahoras buvo dvidešimt devynerių metų, kai jam gimė Terachas. ²⁵ Terachui gimus, Nahoras gyveno šimtą devyniolika metų ir turėjo kitų sūnų bei dukterų.

²⁶ Terachas buvo septyniasdešimtmetis, kai jam gimė Abromas, Nahoras ir Haranas.

BABELIO BOKŠTO STATYTOJAI PALIEKA ŠINARO SLĖNĮ VIEŠPAČIUI SUTRUKDŽIUS JŲ DARBĄ

JORDANO KRANTAI

Teracho palikuonys

²⁷ Štai Teracho palikuonys. Terachui gimė Abromas, Nahoras ir Haranas. O Haranui gimė Lotas. ²⁸ Haranas mirė gimtajame krašte – chaldėjų Ūre anksčiau už savo tėvą Terachą. ²⁹ Abromas ir Nahoras vedė. Abromo žmona buvo Saraja, o Nahoro – Milka, Milkos ir Iskos tėvo Harano duktė. ³⁰ Saraja buvo nevaisinga ir neturėjo vaikų.

³¹ Terachas pasiėmė sūnų Abromą, vaikaitį Lotą, Harano sūnų, savo marčią Sarają, Abromo žmoną, ir išėjo su jais iš chaldėjų Ūro į Kanaano kraštą. Atėję į Haraną, jie ten apsigyveno. ³² Terachas gyveno du šimtus penkerius metus. Terachas mirė Harane.

XII SKYRIUS

Abromo pašaukimas

IEŠPATS tarė Abromui:

„Eik iš savo gimtojo krašto, savo tėvo namų,

į kraštą, kurį tau parodysiu.

² Padarysiu iš tavęs didelę tautą

ir palaiminsiu tave;

išaukštinsiu tavo vardą,

ir tu būsi palaiminimas.

^{12,3} Gal 3,8

³ Laiminsiu tave laiminančius

ir keiksiu tave keikiančius;

*visos žemės gentys ras

tavyje palaiminimą“.

⁴ Abromas išėjo, kaip VIEŠPATS jam buvo liepęs, ir Lotasėjo drauge su juo. Abromas buvo septyniasdešimt penkerių metų, kai paliko Haraną. ⁵ Abromas pasiėmė savo žmoną Sarają, brolio sūnų Lotą, visus turtus, kuriuos buvo sukaupęs, ir visus žmones, kuriuos buvo Harane įsigijęs. Jie leidosi į Kanaano kraštą ir į Kanaano kraštą atkeliavo. ⁶ Tarpais sustodamas, Abromas per Kanaano kraštą keliavo iki pat Morės ažuolo vietovės prie Sichemo. (Tuomet krašte buvo kanaaniečiai.)

⁷ VIEŠPATS pasirodė Abromui ir tarė: „Ši kraštą duosiu tavo palikuonims“. Ten Abromas pastatė jam pasirodžiusiam VIEŠPAČIUI aukurą. ⁸ Iš čia jis pajudėjo kalnų link į rytus nuo Betelio ir pasistatė savo palapinę; į vakarus nuo jos buvo Betelis, o į rytus – Ajas. Ir čia pastatė aukurą ir vardu šaukėsi VIEŠPATIES. ⁹ Po to Abromas, tarpais sustodamas, keliavo Negebo link.

¹⁰ Krašte kilo badas. Abromas kėlėsi į Egiptą gyventi kaip ateivis, nes badas krašte buvo nuožmus.

¹¹ Prieš pat įeinant į Egiptą, jis kreipėsi į savo žmoną Sarają: „Žinau, kokia tu graži moteris. ¹² Egiptiečiai, tave pamatę, pamany: ‘Tai jo žmona’. Mane jie užmuš, o tave paliks gyvą. ¹³ Tad prašyčiau *sakyti, jog esi

^{12,7} Apd 7,5;
Gal 3,16

^{12,1} Apd 7,2–3;
Hbr 11,8

^{12,13} Pr 20,2; 26,7

mano sesuo, kad per tave man būtų gera ir tavo dėka išlikčiau gyvas“.

¹⁴ Abromui įėjus į Egiptą, egiptiečiai matė, kad moteris buvo labai graži. ¹⁵ Ją pastebėję faraono dvariskiai labai išgyrė faraonui. Moteris tada buvo paimta į faraono šeimyną. ¹⁶ Per ją Abromui gerai sekėsi. Jis įsigijo avių, jaučių, asilų, vergų ir vergių, asilių ir kupranugarių.

¹⁷ Bet už Abromo žmoną Sarają VIEŠPATS baudė faraoną ir jo šeimyną didelėmis nelaimėmis. ¹⁸ Faraonas pasišaukė Abromą ir sakė jam: „Ką tu padarei! Kodėl nepasakei, kad ji tavo žmona? ¹⁹ Kodėl sakei: „Ji mano sesuo“? Aš paėmiau ją už žmoną. O dabar štai tavo žmona! Pasiimk ir išėik!“

²⁰ Faraonas davė savo vyrams nurodymų, ką daryti, ir tie išvarė jį drauge su žmona ir viskuo, ką turėjo.

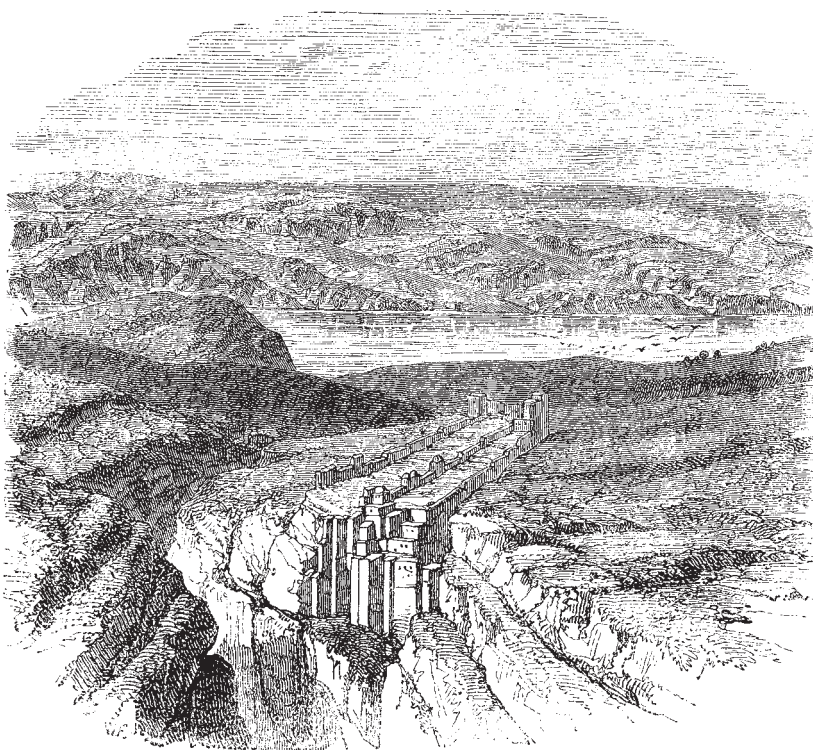
XIII SKYRIUS

Lotas atsiskiria

¹ D RAUGE su žmona ir viskuo, ką turėjo, Abromas iš Egipto nusikėlė į Negebą. Kartu buvo ir Lotas. ² Dabar Abromas turėjo labai daug galvijų, sidabro ir aukso. ³ Iš Negebo, vienur kitur sustodamas, jis nukeliavo iki pat Betelio – tos vietos, kur iš pradžių buvo pasistatęs palapinę tarp Betelio ir Ajo, ⁴ tos vietos, kur pirmiau buvo padaręs aukurą. Čia Abromas vardu šaukėsi VIEŠPATIES. ⁵ Lotas, keliavęs kartu su Abromu, taip pat turėjo avių ir galvijų kaimenių bei palapinių. ⁶ O kraštas negalėjo jų abiejų, gyvenančių drauge, išlaikyti. Jų nuosavybė buvo tokia didelė, kad jie nebegalėjo likti kartu. ⁷ Be to, kildavo vaidų tarp Abromo ir Loto galvijų piemenų. Krašte tuomet gyveno kanaaniečiai ir perizai.

⁸ Tada Abromas tarė Lotui: „Prašyčiau, kad nebūtų vaido tarp manęs ir tavęs ar tarp mano piemenų ir tavo piemenų, nes esame giminaičiai. ⁹ Argi ne visas kraštas prieš tave? Prašyčiau atsiskirti nuo manęs. Jei tu eisi į kairę, aš eisiu į dešinę, jei tu eisi į dešinę, aš eisiu į kairę“. ¹⁰ Lotas apsižvalgė aplinkui ir pamatė, kad Jordano lyguma iki pat Coaro buvo gerai drėkinama, kaip paties *VIEŠPATIES sodas, kaip Egipto žemė. (Tai buvo prieš VIEŠPAČIUI sunaikinant Sodomą ir Gomorą.) ¹¹ Lotas pasirinko visą Jordano lygumą ir nusikėlė rytų link. Jiedu taip ir atsiskyrė vienas nuo kito. ¹² Abromas apsigyveno Kanaano krašte, o Lotas įsikūrė tarp Lygumos miestų ir pasistatė savo palapines

NEGYVOJI JŪRA

^{13,15} *Apd* 7,5;
Gal 3,16

prie Sodomos. ¹³ O Sodomos gyventojai buvo nedori ir labai nusidėję VIEŠPAČIUI.

¹⁴ Lotui atsiskyrus, VIEŠPATS tarė Abromui: „Dabar pakelk akis ir pasižiūrėk iš tos vietos, kurioje stovi, į šiaurę ir į pietus, į rytus ir į vakarus, ¹⁵ *nes visą kraštą, kurį matai, amžinai atiduosiu tau ir tavo palikuonims. ¹⁶ Padarysiu tavo palikuonis gausius tarsi žemės dulkės. Jei kas galėtų suskaityti žemės dulkes, tai ir tavo palikuonys galėtų būti suskaityti. ¹⁷ Pakilk, pereik išilgai ir skersai kraštą, nes tau jį atiduosiu“. ¹⁸ Abromas išardė savo palapinę ir nusikėlė gyventi prie Mamrės ąžuolų, arti Hebrono. Ten jis pastatė VIEŠPAČIUI aukurą.

XIV SKYRIUS

Keturi karaliai

¹ I NARO karaliaus Amrafelio, Elasaro karaliaus Arjocho, Elamo karaliaus Kedorlaomero ir Goimų karaliaus Tidalos dienomis ² šie karaliai išėjo į karą su Sodomos karaliumi Bera, Gomoros karaliumi Birša, Admos karaliumi Šinabu, Ceboimų karaliumi Šemeberu ir Belos (tai yra Coaro) karaliumi. ³ Pastarieji susirinko Sidimų slėnyje, kur

^{13,10} *Pr* 2,10

ABROMAS IR LOTAS ATSIKIRIA

dabar Druskos jūra*. ⁴ Dvylika metų jie buvo vergavę Kedorlaomerui, bet tryliktaisiais metais sukilo. ⁵ Keturioliktaisiais metais Kedorlaomeras ir jam artimi karaliai atžygiavo ir numalšino refajus Aštarot Karnaimuose, zuzus Hame, emus Šave Kirjaitimuose ⁶ ir horus

^{14,3} Tuometinis Negyvosios jūros pavadinimas.

Seyro kalnuose iki pat El Parano dykumos pakraščio. ⁷ Grįždami jie atėjo į En Mišpatą (tai yra Kadešą) ir numalšino visą amalekiečių kraštą bei amoritus, gyvenusius Hacecon Tamaroje. ⁸ Tuomet Sodomos karalius, Gomoros karalius, Admos karalius, Ceboimų karalius

MELCHIZEDEKAS PALAIMINA ABROMĄ

ir Belos (tai yra Coaro) karalius išžygiavo ir stojo į mūšį Sidimų slėnyje ⁹ su Elamo karaliumi Kedorlaomeru, Goimų karaliumi Tidalu, Šinaro karaliumi Amrafeliu ir Elasaro karaliumi Arjochu – keturi karaliai prieš penkis. ¹⁰ O Sidimų slėnis buvo pilnas bitumo duobių.

Sodomos ir Gomoros karaliai bėgdami įkrito į jas, o likusieji pabėgo į kalnus. ¹¹ [Nugalėtojai] pagrobė visus Sodomos ir Gomoros turtus bei visas maisto atsargas ir pasitraukė, ¹² pagrobdami ir Sodomoje gyvenusį Abromo brolio sūnų Lotą su jo turtais.